

آیده بردفعه ترکیه و فرانسزجه اولاراق نشر ایدیلیر
مجموعه عثمانیه واسلامیه در

مندرجات :

زده مسکی صوبور	ح . ر .
الهام حق	***
روسیا و ژاپونیا محاربه سی	ع . ج .
شعر	ن . کال
حکمدار و ادبیات	آلفیه ری
روح نسا	ع . بدرخان

جنوره : ۱۹۰۵

دهالرينى بوقاغى به اوران ، قلم لرينى تقيد ايدن ، شان
و شرف لرينه مانع اولان ياخود شان لرينك روتقى
صولدوران علائق دن ، كاملاً دكلسده ، هيچ اولمازسه
قسماً آزاد اولمالارى ايچون ، نجھ اَكْ اَنِ اولان وسائطى
شيمدى ، بو كئابمده دها زياده تفصيلات ايله ، عرض
و ايضاح ايدم جكم .

حکمدار و ادبیات

مبحث

۱

محرر لر ، حکمداران طرفندن ، حمایه
ایدلمه یه کندیلرینی براقالی درلر

یازماق ، بر چوق انسان لر ایچون ، یاشاماق
احتیاجندن متولد بر لزوم در ؛ لاکن بونلرک اکثریسی
حقیقی ادیب اولامازلر و اونلره ادیب نظریله باقام .
دیگر بعض لرنده ایسه ، یازماق احتیاجی کندیلرینی
یهین بر عطش آتشین در . بو آتش ، ائی اداره ایدیلدیکی
و دیگر احتیاجات دن تصفیه اولوندینی تقدیرده انسانی
الوهیت مرتبه علویته قادر اصعاد ایدر .

لاکن ، هیات ! اَكْ بویوک داهی لرك سفالت ایچینده
دوغدوقلری نه قادر چوق واقع اولور ! بالعکس
اکثریسی وجوداً اولدوقلری قادر ذكاء ضعیف دوغان
زنکین لرك شبهه سز ، بوراده ستایشنه کیریشه یورم .
بونلکه برابر شو حقیقته عموم محررلری اقناع ایتمک
ایسته رم اگر بوتون آثار قلمیه لرينی احرارانه و صواب
شی لر مرتبه سنه تعالی ایتدیرمز و دیگر ملاحظات تالییه
بیگانه قالمازلرسه ، نه متین بر شان ، نه لککسز

کتاب ثانی

حمایه ایدلمه یه اصلا رضا کوسترمه یین
قلیل العدد محررله

ای بلند محرر لر ! شبهه سز کیزی دکل فقط آز
معلوم اولان حیله لرك نقابنی قالدیرماقله ، محتمل درکه ،
دعوا مزه ، مقصد عمومیمزه خیانت ایتدم کیی کورو -
نورم ؛ آز معلوم اولان دیدم ، چونکه بو خدعه لری
میدانه چیقارمایه هیچ بر زمان جسرت ایدلمه مشدی ؛
آز بحث ایدیان شی لر ، آز دوشونولان شی لر اولدیغندن
و خیال مانوله سی بونلری آز قیلملده بیلدیکندن
پاسلی و فائده سز قالیرلر . اگر برنجی کتابمده
حکمدارلره ، ادبیاتك جهد و مساعیسی ابطال ایتمک
وسائطی دکل (بو وسائطك قسم اعظمی ذاتاً اونلرجه
معلوم ایدی) فقط مسکینه و مؤثر اولان بو وسائطی
استعماله حکمدارلری سوق ایدن اسبابی تعلیم ایتدم ،
چونکه اونلرک حرکت لرينی تعیین ایدن اسباب ؛ بوندن
بالذات مستفید اولانلرجه مجهول اولدینی کیی ، متضرر
اولانلرک بر چوغنجه ده غیر معلوم در .
حر اولمایه حقیقه شایان قلیل العدد محررله ،

ایدرلردی ؛ یا یازماق صنعتی کیبی بر صنعت علویّه ایچون ، جمهوریت ادبیات کیبی جلیل الشان بر جمهوریت ایچینه ، شان و شرفدن باشقا بر شی آرزو ایدنلر ، طلب ایدنلر ، تحری ایدنلر ناصل قبول ایدیله جکلر ! بویله بر منع دخول ، بویله بر انحصار ، فکر مچه ، حقسز دکلدر و واقعات و آثار ، رأیی تأیید ایتمکدهدر . بویوک محررلرک رفاه حال شخصی لری واردی یاخود فقرلری کنندی کندیلرینه کفایت ایده جک ، کچینه جک درجهده ایدی ؛ برده وقتاکه بویوک محررلر باشقادورلو حرکت ایتدی لر ، حال مالی لری اصلاح ایتک ایچون یایمیه مجبو اولدوقلری شی لردن دولایی ، آز بویوک اولدی لر . (ویرژیل) ک آثارندن ، (اوکوست) و (سهزار) ک مدح لری ، (آری یوست) و (تاس) ک آثارندن « هسه » خاندانه رایکان ایتدیکلری شی لر ، و دیکر بر چوق محررلردن ، مداهنه لری و احتراز کارانه مطالعه لری طی ایدلمش اولسه ایدی بو محررلرک شان و شرف لری بو صورتله داها بویوک اولمازمی ایدی ؟ اثرلری قارعلری اوزهرینه داها صاف بر نور سرپه رک ، داها دلبر ، داها مفید اولمازمی ایدی ؟

آنی یازماق ایچون استقلالک بر مؤلفه الزمیت قطعیسه او قادار مطمئنم که شو یولده اداره کلام ایتیه جسارت ایدهرم : موقع لرینه ، تربیه لرینه ، عرف و عادت لرینه نظراً ، حکمدارلر ، انسان لری طایمیه ، بعضی شی لری آبی اوکرنمیه ، آبی موقع فعله قویایه موفق اولاجاق اولسه لر ایدی ، استقلال لری و کندیلرندن داها زیاده ذی حکم و قوت کیمسه لر طرفندن ممانعت کورمه مک خصوصنده کی امنیت قطعیه لری سایه سنده ، هیچ شبهه یوق ، بوتون محررلرک سر افزای اول

و دوامی بر شهرت ، نهده حقیقی و بویوک نافعیتی حائز اولماق دعوی و امیدنده بولونمالی درلر . بویوک ، فقط بر طالع ناحقک فقیر اولاراق دنیایه کتیردیکی بر ممتاز صنف محررلره توجیه خطاب ایتدیکمندن اوناره دیرم ، که ، ایشی اکلا دیقلری و مقتدر اولدوقلری آنده ، بالاخره ، فیض هنرلرندن مستفید اولایلمک اوزره ، همان حال و وقتلری ادبیات طریقتمک غیری بر طریق ایله اصلاح ایتملی درلر . آثار قلمیه لرندن بوتون انسانلرک ایده جکی عظیم استفاده و بو استفاده دن بالذات کندیلری ایچون نتیجه نه جک شان و شرف نامنه او محررلره بویله یایمالری ایچون تضرع ایدهرم . اگر کندیلرینه بویله بر خط حرکت تعیین ایتهلری قطعاً غیر ممکن ایه ، توصیه ایدهرم ، ادبیات مسلکنده دوامدن فراغت ایتسینلر ؛ هر زمانده و هر حکومت آلتنده ادبیات مسلکندن دائماً دها زیاده تمعلی بر مسلک آراسینلر . خلاصه اولاراق دیرم که ثروت و سامان ، ذکانتک معاونی اولمالی در ، لاکن ذکا ، هیچ بر زمان ثروتک تابع و منقاد اولمالی در . انسانلرک اجرا ایده بیله جکی وظیفه نک اکنجیبی ، اکن بلندی ، اکن مقدسی ، اکن الهی سی ؛ هم نوعی تنویر ایتک ، ذکای هم نوعی محظوظ ایتک ، اونلرده فضیلت محبتی و نجیب بر رقابت آتشی اشغال ایتک اولدوغی حالده ، فقر و ضرورتک مذلته دوشوردیکی بر فرد ، بو درجه یوکسک بر تشبته اعتلا ایتیه جسارت ایده بیلیرمی ؟ بر چوق جمهوریت لرده و حق بوتون جمهوریت لرده هیچ بر شیئه مالک اولمایان وطن داشلرک انتخاب رأیی ویرمک حق یوقدر : حرّ یونانی لر ، اسیرلری رساملق صنعتی اجرادن بیله منع

بر صراف ، بر ذوق پرست ، یاخود ده موقی ، فنا
یا زماق تهلکه سندن ماعدا بر تهلکه دن کنديسنی متأثر
قبلا بيله جک اولان یاخود شهرت صافندن باشقا بر
مطمع نظری بولونان هر کیم اولورسه اولسون ، بر فرد
هیچ بر زمان بویوک بر محرر اولا بیلیرمی بوراسنی
تدقیق ایتک قالیر .

ادبیات ایله مشغول اولا بیلنلرک مقدار اعدادندن ،
بو (زلیق) لر گروهی بو صورتله ، تفریق ایتکله
صوک درجه ده نادر بر قاچ کیشی دن باشقا بحث ایده جکم
کیمسه قالمایور .

شیمدی ، ای سز لرکه بویوک محرر اولمایه جسارت
ایده بیلیر و بویوک محرر اولا بیلیرسکر ! سز ، عینی
زمان ده ادبیات ی تذلیل و حیثیت کبری اخلاص ایتکدن
خلی قالمایان بر حمایله محمی اولمایه قاتلانامازسکر .
حقیقتی تعلیم و اعلان ایتک وظیفه تند و بلندی ایفا
ایدیورمیسکر ؟ خلق تنور ایتیه میسر اولورسه ، منور
بر خلقک حمایه سندن غیری ، آمین اولکر ، حمایه لرک
کافه سندن کچه بیلیر ، قورتولا بیلیرسکر ، مطمعم نظر
اتخاذ و کمال عزتله تلقی ایده بيله جککر حمایه یالکر بو
حمایه در .

[« زلیق ساقط اولان جنین ، سقط ، دوشوک . »]

بیایرلردی ؛ چونکه هیچ بر تعظیم ، هیچ بر تدبیر ،
هیچ بر قورقو حقیقتی صوصدورمایه و یاخود تغییر
ایتمیه کنندیلرینی مجبور ایده مزدی ؛ یالکر شو قدر
أل ویریرکه حقیقتک ، کندیارنده اویندیردینی ابای
طبیعی به غلبه چالمالری محرر لر ایچون ممکن اولسون و
اک زیاده مخالف حقیقت لری بيله نشر ایده جک بر
سجیه جوانمر دانه موهبه آلمیه سنه ده مظهر بولونسونلر .
لاکن هیچ بر زمان واقع اولامایا جغندن ، یالکر مثال
اولاراق بویله بر فرضیه ده بولوندیغی قارئلر معفو
طوتسون ؛ بو مثال ، بالاخره ، موضوع بحثمه داخل
اولان استدلال ره ایصال ایده جکدر . حکم دارک
استقلانی تشکیل ایدن شی لرک کافه سی داهانجیب ، داهای
مشروع ، یالکر عاقلانه و معتدل قوانینه تابع اولاراق
شخصنده برلشدیره جک بر وطن داش علم و تربیه سنه ،
دهایی ، اخلاقی ، اطلاع قلب بشری ، محبت عدل
و حق ی علاوه ایده جک اولان کیمسه ، عینی لیاقت
ایله مختلف احوالک محاطی بولونمش اولان بوتون
دیگر محرر لره پک زیاده تفوق ایدر .

داعا شو فکر اوزد رنده ثابت قدم ، که حقیقی بر
محررک قلبی منحصرأ شو ایکی تحسسی پرورده
ایتمه لی در: کافی درجه ده ایلک ایتمه مک قورقوسی ، شان
و شرفی ، همنوعنه مفید و خادم اولاراق تأسیس و اعلا
ایتمک امیدی . بر دفعه بو « پره نسب » قبول ایدیلدیکن
صوکره بر حکومت مطلقه آلتنده ، بر ماناسترک سایه سنده
یاشامش بر کیمسه ، بر رئیس روحانی کاتبی ، بر آقاده میا
اعضاسی ، بر ندیم ، تمتع آرقاسندن قوشان بر راهب ،
بر بابا ، بر اوغول ، بر زوج ، بر فقیه ، دارالفنون لرده
بر معلم معاونی ، بر جرائد فابریقه جیسی ، بر عسکر